

DOBROGEA JUNA

POLITICĂ, ECONOMICĂ, LITERARĂ — INDEPENDENTĂ, ZILNICĂ

Director: CONST. N. SARRY

Soarta unei povestiri urâte

Nimic nu este mai prijdeios în luptele politice decât reaua credință a adversarului. Dacă programul vieții noastre publice a mers aşa de început în cei șaizeci de ani de la practică constituțională, paguba se datorează în mare parte acestei metehne. Un anume partid de guvernământ și-a însemnat întreaga sa lacătă de luptă numai pe reaua credință, scufindu-se cu asta pe sine de a pune în slujba sării o mancă pozitivă și rodnică, iar în același timp împiedicând pe ceilalți de a se bucura de încredere ce li se cuvenea din partea neamului.

Mejoda era foarte usoară. Partidul de care vorbim, în loc să caute să-și căsătorească dragostea mulțimii prin propriile sale merite, găsind în lotodcauna că e mai ușor să născocească pe cooleale celorlalte paride tot felul de răuăți și pe lemeul lor să le batjocorească cum îi venia la gură. Astfel cuvintele cele mai chibzuite și mai pline de adevar, faptele cele mai dezinteresante și mai patriolice, când erau ale adversarului, erau răstămăcile în așa chip, ca dintr-oasele să nu mai rămână în cugel mulțimii de căi minciuni și venin.

Sunt numeroare cazurile de felul acesta, dar cel mai odios este acela petrecut după războiu cu d. Alexandru Marghiloman.

Tara răspunse cu bărbătie la iudeunul conducătorilor ei și încrezătoare în asigurările lor că pregătirile diplomatiche și militare sunt la înălțimea cerulă de evenimente, a pornit cu entuziasmul, pe care ni-l amintim, lupia cea mare pentru dezrobirea neamului. Poporul a pus în joc, fără precupere, tot ce i s-a cerut și a mers cu sacrificiile până acolo unde n'a mers nici o altă țară. Dar îată că în loc de bucuria îsbănzi și de belja triumfului, ne-am găsit la sfârșitul frudelor noastre cu înimă împărțită în față de zastavă.

Conducătorii care sconțase pentru dăunii gloria jerifilor sării, zăpăciile de rezultatele nechizbițuțelor lor erau gala s-o săvârșească pe cea din urmă, făcând planuri nebune de sănătate națională în triunghiul morții, ori punând la cale descreterarea pribeigiei prin meleagurile Mespopolaniei. Atunci s'a văzut că singura scăpare era în rezervele de înțelepciune și pricerpe ce-i mai rămăsește sării și astfel d. Alexandru Marghiloman a fost chemat să frâneze guvernul.

Nici odată puterea n'a fost mai incărcată de greutatea răspunderilor și în același timp mai lipsită de folosalele care de obiceiul o înțovărașesc. Totuși răbdând cu o sfatornicie în adevar eroică, toate durerile rănilor sării și toate umiliințele unui cuceritor fără cruce, omul acesta a fost în stare să ne păstreze ființa noastră de stat independent, să scape din basia, să recăsige muntii și mai ales să fiu ferilă de ochii dușmanului armata cu care să fiu gata când ceasul măntuirii a sunat.

VALUTA

București 22.—Leul nostru a cotat eri la bursa din Paris 20 centime și 75

„Schuller”-ul Dobrogei

E un nume, care a ajuns celebru în istoria averescanismului român, căpătând consemnarea însoțită parlamentului sării. Se știe, astăzi, în adevar, de către totă lumea că a fost acest d. Schuller. Un interpus al partidului poporului împuñerit cu tot felul de delegaționali în țară și străinătate, căpătat cu bonuri de tezaur ale statului nostru și tot solul de permise de export în scopul ca prin creări de bânci și de venituri ascunse înșă considerabile, făcând după calspodul național-liberal, să intemeieze pentru partid acea forță, care asigură „banii albi pentru zilele cele negre”.

Urmand aceeași sistemă, d. Argetoianu, patronul Schuller-ului, pomenit, împuñerind pe un oare care doma Colonel Ghenciu să cumpere în numele ministerului de interne tot grăul astăzi în județul Călărași, acordându-i în același timp și monopolul exclusiv al fabricației căscavălului din același district.

Vom arăta în numărul nostru viitor cine este acest doma Colonel Ghenciu, care cucereste Dobrogea. Întrările cu automobile oficiale și în ce consiliu așacerile ce iau fost încredințate spre realizare.

Ne mărginim pentru astăzi a denunța faptul, în speranță că acest „Schuller” al Dobrogei nu va răuși să-și ducă până la sfârșit planul la executare.

Delibă

PARLAMENTUL SENATUL

Prin fir telegrafic

— Sediția din 23 Aprilie —

Buc. 23. Aprilie.—În ședința de azi a Senatului, d. Vartolaș, senator de Tulcea, a adus în discuție cazul prefectului de Constanța, Berea, care, cu toate că n'a avut să suferă nici o daună de război înstrăinat, a cărui statul sării să confințească nedreptatea și necorespunzătoare, pe care reaua credință liberală o trămbilă prețulindeni. Îndrăznea trecea măsura.

Și atunci am văzut în două rânduri cum d. Alexandru Marghiloman, cu un alt doilea David cu sabia adevarului sătul să facă chiar statul sării să confințească nedreptatea și necorespunzătoare, pe care reaua credință liberală o trămbilă prețulindeni. Îndrăznea trecea măsura.

Înfișul pe care le-am suferit sună de neînchipuit. Români ne-au luat ca, moșin, telefonie, luând cu el jumătate unei uzine pentru ca cealădălă jumătate să nu mai poată servi.

Amiralul a declarat că nici n'a înțeles nici n'a acceptat chestiunea comitetelor occidentale. Căci privetește Transilvania, fiel, să se dea României care însă va trebui să piătească.

Acesta este tonul întregelui pororâjului și amiralului Horthy

Declarațiunile amira-tului Horthy

Într-un „Interview” acordat ziarului Echo de Paris, amiralul Horthy a făcut o serie de declaraționi scăjând în relief nemulțumirile Ungariei față de tratatul dela Trianon și vrăjimile pe care ne-o poartă maghiarii.

Amiralul se arată însă optimist exprimându-și credința că „statul se va aranja dela sine, înecet cu încet și că dacă poporul maghiar se va culca, nepăsător, pe roze, se va desfășura la prezența unei situații noi”.

Referitor la România, amiralul a declarat textual:

„Infișul pe care le-am suferit sună de neînchipuit. Români ne-au luat ca, moșin, telefonie, luând cu el jumătate unei uzine pentru ca cealădălă jumătate să nu mai poată servi”.

Amiralul a declarat că nici n'a înțeles nici n'a acceptat chestiunea comitetelor occidentale. Căci privetește Transilvania, fiel, să se dea României care însă va trebui să piătească.

Acesta este tonul întregelui pororâjului și amiralului Horthy

Înălț cum răspunde regentul Ungariei la politica noastră de coaliere față de minoritățile etnice, îl căm amiralul subminându-șăză-șantul păcii pe care noi, dorim să-l consolidăm cu toate puterile noastre. În asemenea condiții evident că nu se poateu nici odată stabili relații de prietenie între noi și vecinii maghiari.

Reconstruirea regu-lilor dăunătoare din Franța

Paris.—D. Loucheur, ministru regiunilor, a declarat, în Camera franceză, că anul astăzi va fi consacrat exclusiv reconstruirii localităților distruse și exploziorile.

Dăunul să mai arăta, cu acest prilej, parlamentul unei largi autonomii administrative și incurajatorul inițiativelor private, pe urmă a se reveni la normal.

Mediația unea

America!

Paris.—Le Petit Journal constată că era forță inginoasă ideia din proiectul german, de a fi în comunicație cu Statele Unite și a obține mediația lor sau cel puțin sprijinul lor moral, propanându-le un aranjament prin transferarea datoriilor aliașilor.

Înălț germanii se înșelă înca odată. La sfârșit a soluției telegrame din Washington, distrugând această speranță.

Situația Ungariei

Declarațiile primului mini-stru maghiar

Budapestă, — În adunarea națională, primul ministru, contele Stefan Bethlen, în expunerea programului guvernului declară că principalele sale vor fi de a întări și de a curăța cursul politicilor actuale. După ce a suferit ce-a mai mare catastrofă, de cănd există Uniția, ea a reușit să-și realizeze visul de independență națională.

Criza guvernementala din Turcia

Paris.—Criza ministerială otomană a fost evitată, membrii cabinetului retrăgându-și totale demisiunile.

— Oh, Tunaru din Rasova a reclamat parchetul pe Dumitru Sassa pe urmă pretenții.

— Locuitorul S. C. Ivan din București a reclamat parchetul pe agravorul din Ostrov pentru faptul că l-a lăsat o împă-

Vîta artistică

Aseară a avut loc a doua reprezentare a Echipei Demetriad, dela Național. S-a jucat „Necunoscuta” de Bisson. Piesa destul de puternică, cu intriga bogată și destul de dramatic.

Interprelarea nuanță pe caracter, coborâlă cu un mulțios studiu în amănunte și joacă de scenă, ne-a dat un simbol de puternică.

D. Demetriad în rolul lui Fleuriot, desăvârșit. Deosebita nădejdie care de-a lungul secolelor a jucătorilor români.

D. Mărăculescu în Rolul lui Perissard n-ar fi găsit o mai bună interpretare ca și d-lui Dumitrescu cu Merle-

nd și d-lui Savulescu, un fel de lipsescu.

Se cunosc laude deosebite mărite d-lor Sachigian, Melișeanu, d-relor Mai Niculescu și Muscan.

Ne-am mărginit totuși la h-

allul general.

Tinerul să adăugăm că pro-

gramele, sau văndut în seara primului spectacol cu 8 lei, prin specula vânzătorului, di-

reciunile trupet neavând nici o vîna, intră căi prețul oficiilor era de 5,50.

Căpă-

Dameni rari

Dacă este adevărat că Dobrogea a fost dramul de scurgere al tuturor hoardelor barbare, nu e mai puțin adevărat că această parte a sării, constituită o vacă de mușa a tuturor neîsprăvărilor ce nu și-aflat un loc nicăieri—drojdia peridelor politice din țara-mărie, cari nu cunoscă nici milă, nici omenie, de un singur fiind călăuzit: Să se pricopesească. Căci privetește opera națională seu administrativă, aceasta era lăsată la cheirea camărilor oculte.

Dacă spre fericele Dobro-

genilor, nu se ivese prefe-

ctul de decedat, Vărmă sau Ne-

nișescu, nu și-a căzut, bis-

serici ori sosele am fi avut la Județele Tulcea și Constanța.

Cine nu își remânește re-

fugit în laș? Pe străzi, la

cluburi și prin cafenele, nu ve-

dești și nu auzești de căi po-

lițioase bătându-se cu punuri

la piept și jurând că o sin-

gură dorință mai au: „Să a-

juagă în Dobrogea și mancescă și refacă, să ultim trecutul

și cu toții străi să fim”.

Vorb de desărăc, de ore-ce

politicilor noștri de carnaval,

odăi sănjeni în Dobrogea și

cocoșări acolo unde nu visau

nu mai găndeau la nimic și

la uitare lor nimic n'a avut de dat dobrogenei.

Sute întregi distruse, lăra-

bărie, fără ajutor, scoli,

ruinate, biserici și fel, admis-

trăjile țăncuia și de trei ani

de când ne-am relinca lucru-

rii merg din râu în mal râu.

Când avem apă, — nu avem

pâine și când avem pâine — nu

lumina, căci despre refacerea

noastră sănjenă refacul cel ce

se conduce. Amârală cari au dus

casăvăr prin Moldova sau e-

cel ce se stă în prima linie

să hrănească tunurile cu car-

nea lor, nu merită ajutor — și sunt moțici!...

Se vede însă că noi Cons-

tâncuia sănjeni și mai fatali,

Tulcea și se pot sălăi, căci prin

fiul cum d-l Victor Berceanu,

prefectul Județului Jileg, a

răsușit ca și dușmanii politici

să recunoască întrânsul un om de

valoare.

Nu mai vorbesc de jăranii

care îl divinizează, căci graile

lui gospodăriile lor au fost

refăcute și unde pâna eri, erau

nevoiți să se alinieze de prin

orasele vecine, azi acestea se

aproximează din Tulcea.

După ce amură ocazia să cu-

nosc pe d-l Berceanu am avut

în adevar pentru un moment

impresia, că în față mea am

umbra marcel roman Jenișeu,

al căruia nume și năde-

ans legal de Tulcea.

Am admirat omul, puterea de

muncă și înțelepciunea lui, ca-

re din nimic și să facă at-

ât de mult. Grătie muncii lui

în limitele posibilității, d-l

Berceanu a lăsat să se înfe-

leagă că în țara românească

mai sunt români de înină.

Tulceau eu un adevărat re-

prezentant al durerilor lor.

Oracoral

<p

INFORMATIUNI

Luni 25 c. sosește la Constanța, d. Alexandru Marghiloman, cu trenul din Bacău.

D. Traian Constantinescu, primarul orașului, a vizitat eri uizina de spălării de la Caragea-Dermen, cu care ocazie să convins de nevoie și altitudinile unor noastre cu privire la oscilațiile motorului, care nu se mai putea funcționa multă vreme.

D-za astăzi a plecat să viziteze unia de spălării de la Hîrnoaie.

D. Dr. Ciocârlan a lăsat numele el circumscripției Cogălaș din județul Constanța.

După cum am mai anunțat, d. Traian Constantinescu, nou președinte al comisiei interimare a primăriei acestă demnitate în mod provizoriu, urmând ca imediat după pasti, să ia conducerea județului — rămdărarea mai departe a lui Berea la prefectură devine imposibilă.

În momentul când sunem să sună sub presă, afim că procesul de contrabandă săvârșit de Cenacnic și frații Savu, Curtea de Apel din Iași a pronunțat, achitând pe toți incuviinții.

Cercetările în chestiunea explozionale produse la depozitul de munitioni și explosibile ale regimentului de pionieri din Medgidia, continuă cu febrilitate. Pentru a nu săngeal mersul instrucțiunii ne abținem de a înregistra evenimentele ce circulă în jurul acestor catastrofe.

Pe ziua de săptămâni, nu s-a făcut la Bursa locală nici o operă de cereale. De altfel în ultimele zile se observă o mare stagnație pe pieță.

Eminentul novelist și amic N. Dăncoreanu, ne informează că distinsul scriitor și confrate, Ludovic Dau, redactor la ziarul "Drepătia" din Chișinău, se află de către zile bolnav de encefalită letargică.

Prolund impresionat de această veste, îl urăm sincer o călătorie sănătoasă.

Ministerul industriei și consemnatul, direcția mărfurilor, în vederea sf. sărbători, va deschide beraza de desfăcere din hotelul Carol, pentru aprovisionarea funcționarilor, alături din oraș că și din întregul județ.

Societatea de asigurări, Uram, acordă împrumuturi pe gaj de fiecare publică și acu-

Pentru orice informații a se adresa d-lor Gheorghe Stoeni & Albert Hercovici, reprezentanți generali penitenciarului, Dobrogea, str. Unirei 4, Constanța.

Soc. Tenis Club roagă membrii săi să vinevoiască și împărtășească excursiunile pe mare, care va avea loc Duminică 24 Aprilie, orele 3 p.m. Plecare va fi de la locul obișnu-

Cel mai frumos cadou de pasti nu poate fi decât "Gazsolid", lampă cu benzинă solidă. A suport un nou transport la reprezentantul general: ing. Dem. Stănescu, Marcu Aurel No. 29.

Cu ocazia sărbătorilor de pasti, în vederea ajutorării celor lipsiți de mijloace. Primăria orașului Constanța a lansat lăsătă de subscrîptiil, încrezîndu-le oamenilor de bine.

Cum sărbătorile se apropie, persoanele care și-au luit frumoasa și nobilă insărcinare, sunt rugate să grăbească complecarea acestor liste și să le depună la Primărie la timp.

FARMACIALE DE SERVICIU

Sâmbătă, Ovidiu Cloma
Duminică, Victoria Ciupescu

CRONICA

Scandal. — Ascără la variețul Corpului său provocat un enorm scandal de către chelnerii acestui local, cari au băut și maltratat pe un d-n Vîsan. Intervenind poliția scandalul au fost linștiști.

Incendiu. — Un început de incendiu s-a declarat la tipografia "Victoria" luând naștere de la o liniește cu benzină. În urma eșuilor date de personalul tipografiei, focul a fost localizat.

Pagubele sunt neînsemnante.

Din Județ

Otură. — O bandă de răi făcători a început să extreze satele furând tot ce le poate fi indemnat. Astfel la Ceahlău s-a furat unele agricole și diferite lucruri casnice de la Tânase Stoica și Vasile Ivan. La Almalău s-a spart casa locuitorului Alexei Nicola Iurău și se mai mulțe alimente și lucruri agricole și casnice. De asemenea în comuna Cădiciu, s-a furat din sat mai mulți cali de la sătenilor, dar formându-se o potecă din înăsări sătenii, autorii au fost prinși, și după ce îl s-a aplicat o corectie, au fost predări autorităților.

Starea civilă

De la 6-22 Aprilie 1921
Născuti 39
Morti 31

Căzătorii: — d-l Costache Vințilă cu d-ra Constantina Radu Văduve, d-l Sava Malecopoul cu d-ra Agafia H. Gheorghiu, d-l Kalus Kamparbian cu d-ra Berla R. Costea, d-l Fotache Romulus cu d-ra Alexandrina Sterea, d-l Lazar Bercovici cu d-ra Meritana Tegelmann, d-l Spiridon Palanciol cu d-ra Eftimie R. Matei, d-l Boris Fotache cu d-ra Resela Vainer, d-l Constantin Andronache cu d-ra Eva Stahl și d-la Neam N. Rați cu d-ra Maria N. Stefan

Târgul cerealelor

Oborul Constanța
Pe ziua de 22 Aprilie 1921
31.000 orz 175 % kgr
57. porumb 175
10 . ovăz 125
8 rap. sem. 165
2 melu 95
1 fasole 100

PUBLICAȚIUNE

No 2200 din 20 Aprilie 1921
Prefectura județului Constanța având nevoie de:

1) 8 aparat de masă.
2) 150 elemente „Leclanché”
3) 1000 kgr. sărmă oțel de 2-3 m. m.

4) 10 kgr sare amoniacală.
5) 5 schimbătoare „Sloe” cu 5 numere duble fixe.

6) 3 schimbătoare „Sloe” cu 3 numere duble fixe.
7) 10 schimbătoare 1/2 lamele.

8) 5 perechi scări cu curelele lor (una pentru stâlpuri groși, 2 pe stâlpuri subțiri.)

9) 1 centrală „Sloe” cu 25 numere având un micro receptor.

10) 5 kgr. sărmă de instalărie.

Se publică spre cunoștință generală că în ziua de 15 Mai 1911 ora 10 a.m. se va lăsa licitație în localul acestei Prefecții cu oferte inchise și sigilate, pentru furnizarea ușelor și materialelor sus menționate.

Dispozițiunile art. 72-82 din legea Contabilității Generale sunt aplicabile la acestui licitație.

Sop. oferte nu se primește. D-ni concurenții vor depune odălu cu oferă și garanția de 10 la sută asupra valorei sumei oferite.

Prefect, Gh. Berea
Secretar M. Mironescu

NOTARIAT

Hipotecă

Hosrov Haciadurian și Milian Haciadurian, s-au imprumutat în cont curent de la Vasile Toma cu suma de 85 mil lei ipotecând imobilul din Constanța str. Atelerelor 36 în suprafață de 421 m. p. împreună cu ușierile de fierărie de pe acest teren.

Subscrisa Aneta Coman comerciantă din orașul Constanța strada Dumitru A. Sturza No. 15, sub firmană „La Transilvaneanca”, și transcrisă la Tribunalul Constanța pe numele meu fac cunoșcol pe cărău publicăției, că nu voi răspunde de nici o datorie ce ar contraface-o în viitor și soluție meu loan I. Companie numai singur și însă de conștiință meu.

Aneta I. Coman
19 Aprilie 1921

A subscris și într-un monșument „Unir” el din Arad, este o datorie patriotică și înaintă de pe cărău recunoștință naști anel.

DOBROGA JUNA

N. GHEORGHIU & Co.

CONSTANȚA

Birou și Depozitul Ferdinand No. 8 (înălț. Urzică Electrică).

OPERA AVATORAJOR CEMATORIILE

În Gros: ZAMAR TOS, Zahăr subțire, Masline Volo, Sardine de Lice, Ceafă, Crăciuri, ceai, Masline Trife, Hărțile de Im-pacheturi, Herțile de Glăzuri, Hamamli, Ulei de Hopkins soarei, Untdelemnire extra Uierge, Sară de lămăie, Huci, Prune uscate și alunăie, Ardel Boia, Enciabă, Negru de prune, Sodă Caustică butoae de 50-100 kgr., Tabăcă neagră Belgenă, Văpseala din Belgia, Zincweiz, Ultramarină și verde, Portocală, Lămăie, Hesnă, Picioasă, Rahat Nuts, etc., etc.

Transporturi Internaționale

Agenție Maritimă — Asigurări

Tranzit — Expediții

Transporturi direct

Paris-București

— sau via Marsilia —

Constanta-Galați

Vămuiri

U — PARIS — BUCURESTI — BUCURESTI — BUCURESTI

M. de BROUSSÉ — Str. Ovidiu 16 — Constanta — Sucursale

Giurgiu, Temișoara

în străinătate: Vienna

Buda-Pesta — Belgrad —

Sofia, Rusia, Prague, Varșovia

Szegedin, Forbachs, Bratislava etc.

Correspondență în toată lumea

Dr. Goldenberg

Specializat la Berlin

Băieți de somn, Lenitivă Orbiare, Sifili

MAMOS

Injectii întravenește cu cenușă

ruri de mercur și Neo-salvarsan

Constanta, strada Ramu Oprea 9

alături de Palace Hotel

Doctor Strajan

Medic secundar la Spitalul Central

Boale interne. Analize microscopice

CONSULT. 2-4.

Str. G-ral Lahovari No. 8.

Banca „Transilvania”

Sucursala CONSTANȚA str. Rahova No. 14

Mare depozit — Eu Gros și En Detail

Manufactură și Coloniale: Zahăr, Orez,

Cafea, Ceai, Naine gata, Demi Patoane,

Titicouri de copii, Flanelă, Șifeane, Mar-

quiseuri, Taipă și Materiale Electrice de

tot felul, Uinele și Magini Agricole, Se-

rătoare simple, cositoare de fân, Greble,

sămânătoare cu dist.

Cassa de Bană A. Lazaris

Cu Sediu în București

Sucursale: Brăila, Galați, Constanța

Primeste depuneră spre fructificare Schimb, Scont și orice operațiuni de Bană

Primeste cereale în comision în condi-

tii foarte avantajoase.

Constanta, strada Carol No. 15

LA MAGAZINUL

RALLI FRANGOPOL FII & ROMPAPA

A SOSIT

UNTDELEMN de Alvaly

MĂSLINE de Volo

MALVA de Adrianopolis

SARDELE Frantuzești în cutii

ZAHAR etc., etc.

CALITĂȚI SUPERIOARE — PRETURI EFTINE

la „Pirula”

str. 14, nr. 31, Sectorul Mare No. 14

CONSTANTA

IN TR. ANSEEE — cărău facut mar-

toare arătătoare și modernă — se servesc VINURILE

celor mai alese, BUCURESTI

cărău să tășnădătoarele cele mai

prețioase și puțină de la

înțeleptă, GRĂTAR

etc., etc.

presorile ochelarii

fiecare operării de ochi și

urechi

ore de consultații 1-4 p.m.

No. 55 str. Dorobanților

colt cu T. Vladimirescu

Telefon: 24/48 Bonbo-

neria 82/23, Biroul 24/48

FABRICĂ DE CIOCOLATĂ

„REGINA MARIA”

R. Căpățană & C. Grigorescu

Societate, în comandanță

42-44, str. Octavian, 42-44

BOMBONERIA PALATULUI

Intrepr. I. V. Vodă nr. 31

Biroul și Depozitul str. Matei Millo, 8

Expediază mărfuri în provincie

în colete poștale contra rem-

burs. Adresa pentru corespondență:

R. Căpățană & C. Grigorescu

str. Matei Millo 8

Telefon: Fabrica 30/48 Bonbo-

neria 82/23, Biroul 24/48

General Dr. Urdăreanu C.

SPECIALIZAT LA PARIS

pentru Boale de ochi și urechi

presorile ochelarii

fiecare operație de ochi și

<p